

Jaarverslag van het Nederlands Instituut



NIBI is een actieve professionele organisatie met een duidelijk doel: NIBI zet biologie op de kaart! Biologie op de kaart zetten, daar moet je wat voor doen. De speerpunten die we hebben, richten zich op de leden, het onderzoek, het onderwijs, de bedrijven, de politiek en het grote publiek. Op alle fronten was er in 2016 actie en waren er mooie resultaten.

Laten we het jaar eens doorlopen.

In januari begint het zoals gebruikelijk met de NIBI-conferentie voor de bovenbouw havo en vwo. Het thema was deze keer Hormonale en neurale regeling. Er waren workshops over herinnering, maar ook over regeling bij koude. Je ziet het beeld voor je, naar de conferentie en bibberen in een echt ijsbad. Met zeventienhonderd deelnemers was het een gezellige drukte. De waardering voor de conferentie kwam uit op een acht. Tijdens de conferentie was de *Studiespecial Biologie* beschikbaar. Een voorlichtingskrant voor leerlingen van het havo en vwo over studierichtingen en over beroepen die na de studie biologie bereikbaar zijn. De 15.000 beschikbare exemplaren vonden snel hun weg naar de aanwezige docenten.

De NIBI-conferentie is niet de enige actie in januari. In het eerste nummer van *Bionieuws* werden onder de kop 'Arbeidsmarkt biologen kleurt rood' resultaten gepresenteerd van het grote

NIBI-arbeidsmarktonderzoek onder afgestudeerden. Veel biologen zijn in januari na afstuderen aan de slag en verdienen een keurig startsalaris. Bijna de helft van de respondenten had een baan gevonden in de medische sector. Tijdens de LOBS-masterdag (Landelijk Overleg Biologie Studenten) werden de resultaten gepresenteerd aan de aanwezige studenten. Carrièrevoortlichting aan bachelor- en masterstudenten was verderop in het jaar regelmatig aan de orde.

Het tweede nummer van *Bionieuws* in januari was een themanummer in het kader van 150 jaar ecologie. Met artikelen als: 'Ecologie is 150 jaar jong' en vooral ook in 'Nederlandse toppers in de ecologie' werd een mooi beeld gegeven van de vooraanstaande rol die Nederlandse wetenschappers hebben in dit vakgebied. NIOO-directeur Louise Vet wijst in het nummer op het geheim achter de vooraanstaande rol: 'Samenwerking is de grote kracht van de ecologie'.

Natuurlijk waren er in januari en gedurende de rest van het jaar diverse vergaderingen. Op initiatief van het NIBI zijn dat bijvoorbeeld de bijeenkomsten van het Overleg Hoger Onderwijs Biowetenschappen (OHOB) en het landelijk overleg studieadviseurs. Het NIBI speelt ook een rol in het segment procestechniek en laboratorium van de Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Kwaliteit van opleidingen en aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt, zijn in dit soort overleg aan de orde. Uiteraard was er ook actie op administratief gebied. In het begin van het jaar moet het ledenbestand worden bijgewerkt en moet de contributie binnenkomen. Gelukkig hebben de meeste leden prima meegewerkt aan het snel regelen van de contributiebetaling.

Denk na het verhaal van januari niet dat het dan klaar is. Februari is gewoon weer een nieuwe maand met nieuwe actie. In de NIBI Academie gaf Jan van den Broek de training Presenteren. Verder werd de training Biologie voor Managers in het Erasmus MC afgerond. Op basisschool De Panda werd de training Natuur, Wetenschap en Techniek (NWT) training gegeven. Ook in februari waren er weer twee prachtige nummers van *Bionieuws* met koppen over onderzoek aan infectieziekten en het moleculair bewijs dat seks werkt.

In maart sloot *Bionieuws* haar serie af over biologische veldstations waarin uiteindelijk maar liefst 23 stations aan bod kwamen. In aanloop naar het zilveren jubileum volgde een serie van tien afleveringen waarin terug werd gekeken op zaken die biologen 25 jaar geleden bezighielden. Maart was zoals ieder jaar ook de maand van het publiceren van het jaarverslag. Ook de inschrijving van de volgende NIBI-conferentie ging van start. De tweede grote conferentie in het jaar, met een uitgebreid programma speciaal gericht op de docenten in het vmbo en de onderbouw van havo en vwo. In de tussentijd was er overleg over samenwerking tussen het pabonetwerk en het NIBI. Het gaat om praktische samenwerking, de inschrijving voor de conferentie loopt bijvoorbeeld



voortaan via de NIBI-website, maar ook om inhoudelijke samenwerking. Inhoudelijk proberen we samen op te trekken om NWT-onderwijs in de basisscholen te verbeteren. In dat kader was het feest in maart. Op maandag 21 maart werd basisschool De Werkschuit in Zwolle gecertificeerd als de zevende Biologie Plus School. Op de zaterdag daarvoor, in een conferentie van de Stichting Innovatie van Onderwijs in Bètawetenschappen en Technology (IOBT, mede-opgericht door het NIBI) kwam de positie van de exacte vakken in het hele onderwijs maar speciaal ook in het vmbo aan de orde. *Bionieuws* publiceerde over de volle breedte van de biologie, variërend van het minimale aantal genen van een bacterie tot het verhelpen van aangeboren staar.

In april was het NIBI niet alleen de uitgever van *Bionieuws*, maar ook van het boek *Bouwstenen voor Begripsontwikkeling in het Biologieonderwijs* geschreven door

Kerst Boersma. Iedereen weet dat het NIBI zeer betrokken is bij goed onderwijs. De vraag is altijd: wat is goed onderwijs? Goed onderwijs heeft te maken met van alles, maar zeker ook met begripsontwikkeling. De speurtocht van Kerst Boersma in het land van begripsontwikkeling is voor alle mensen in het onderwijs zeer de moeite waard.

Als je het jaar zo doorloopt, merk je dat het een en al actie was. Op vrijdag 27 mei vond de derde NIBI-conferentie voor vmbo en onderbouw havo en vwo plaats in Lunteren. Het thema Biodiversiteit en Evolutie heel praktisch kwam terug in maar liefst 36 workshops, lezingen en buitenexcursies. 's Ochtends sprak de bionische vrouw Ylva Poelman over biomimicry en wat mensen kunnen leren van de natuur als het gaat om oplossingen voor technische uitdagingen waar mensen mee te maken hebben zoals energie- en materiaalbesparing. En in de avond gaf paleontoloog Anne Schulp een inkijkje

in de opgraving en het onderzoek naar de *T. rex* die in het najaar te bewonderen was in Naturalis. Bijna 350 mensen deden op de een of andere manier mee. Ruim 270 docenten meer dan 30 workshopgevers en tientallen standhouders op de informatiemarkt waren van de partij. *Bionieuws* had in deze periode naast nieuws uit de wetenschap ook nieuws over dierproeven: 'Beoordeling lijkt soms op een tombola' en de trendanalyse biotechnologie: 'Verouderde wetgeving en ethiek kunnen niet uit de voeten met de technologische omwenteling'.

In het bestuur werd in deze voorjaarsperiode gewerkt aan een brief aan de politiek. Op 23 juni werd de brief verstuurd naar de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Tweede Kamer. Het NIBI doet in de brief diverse voorstellen gericht op verminderen van valorisatiedruk, investeren in fundamentele wetenschap en investering in

voor Biologie over het jaar 2016

<i>Winst- en verliesrekening 2016</i>	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017
1 Inkomsten				
1.1 Bionieuws	31,213	30,000	25,277	28,000
1.2 Arbeidsmarkt	29,265	25,000	29,000	25,000
1.3 HO/Wetenschap/NIBI Academie	16,315	25,000	8,095	15,000
1.4 Voortgezet onderwijs (VO)	328,884	330,000	350,790	330,000
1.5 Primair onderwijs (PO)	125,584	120,000	117,238	120,000
1.6 Vergoedingen diensten	9,220	9,000	9,212	6,000
1.7 Contributie	440,045	430,000	449,458	430,000
1.8 Bureau en bestuur	0	0	0	0
1.9 Overige opbrengsten	0	0	0	0
1.10 Totaal	980,526	969,000	989,070	954,000
2 Kostprijs van de omzet				
2.1 Directe kosten Bionieuws	128,207	125,000	151,101	130,000
2.2 Directe kosten arbeidsmarkt	6,930	4,000	1,707	6,000
2.3 Directe kosten HO/Wet/NIBI Acad	7,006	7,000	7,171	8,000
2.4 Directe kosten VO	179,516	182,000	186,333	186,000
2.5 Directe kosten PO	64,807	66,000	65,496	66,000
2.6 Directe kosten diensten	0	1,000	0	0
2.7 Directe kosten contributie	3,772	4,000	7,533	5,000
2.8 Directe kosten bureau en bestuur	7,259	6,000	10,490	7,000
2.9 Directe kosten overig	0	1,000	0	0
2.10 Totaal	397,497	396,000	429,831	408,000
3 Bruto marge	583,029	573,000	559,239	546,000
4 Kosten				
4.1 Personeelskosten	427,943	435,000	417,398	437,000
4.2 Afschrijvingen	5,870	7,000	5,388	7,000
4.3 Huisvestingskosten	70,760	70,000	94,279	70,000
4.4 Overige bedrijfskosten	31,834	35,000	40,413	32,000
4.5 Totaal	536,407	547,000	557,478	546,000
5 Resultaat bedrijfsvoering	46,622	26,000	1,761	0
6 Overig				
Rente baten en lasten	1,240	2,000	1,382	1,000
Verenigingsresultaat	47,862	28,000	3,143	1,000
Verkorte balans	31 dec '16	totaal	31 dec '15	totaal
1 Activa				
Vaste activa:				
1.1 Materiële vaste activa	15,780		14,420	
1.2 Financiële vaste activa	40,394		39,475	
1.3 <i>Totaal vaste activa</i>		<i>56,174</i>		<i>53,895</i>
Viottende activa:				
1.4 Vorderingen en overlopende activa	136,902		218,529	
1.5 Liquide middelen	353,234		383,245	
1.6 <i>Totaal viottende activa</i>		<i>490,136</i>		<i>601,774</i>
<i>Balans totaal (activa)</i>		<i>546,310</i>		<i>655,669</i>
Passiva				
Reserves en fondsen:				
2.1 Kapitaal	229,663		181,801	
2.2 Onverdeelde winst	3,143		47,861	
2.3 <i>Totaal reserves en fondsen</i>		<i>232,806</i>		<i>229,662</i>
Kortlopende schulden:				
2.4 Crediteuren	24,818		18,961	
2.5 Overige belastingen en premies sv	21,207		24,233	
2.6 Overige schulden	16,962		16,654	
2.7 Overlopende passiva	224,955		366,159	
2.8 <i>Totaal kortlopende schulden</i>		<i>287,942</i>		<i>426,007</i>
3 Voorzieningen	25,562			
<i>Balans totaal (passiva)</i>		<i>546,310</i>		<i>655,669</i>

kwaliteit van het onderwijs van basisschool tot en met de universiteit. De eindrapportage van de visitatie van de biologie opleidingen heeft zeker meegespeeld bij het opstellen van de brief. De voorstellen van het NIBI hebben wellicht een rol gespeeld bij het samen-

stellen van verkiezingsprogramma's. Bij een aantal partijen is doorgedrongen dat fundamenteel onderzoek de basis zou moeten vormen.

Het werd natuurlijk al eerder voorbereid, maar kort voor de zomer was

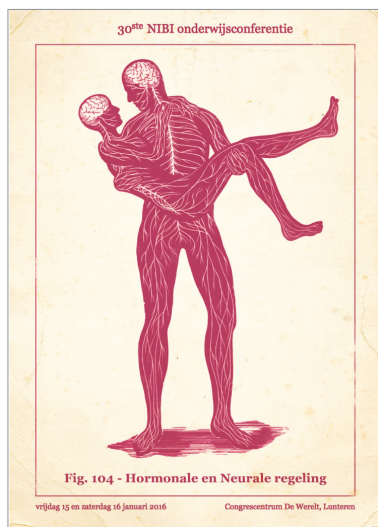
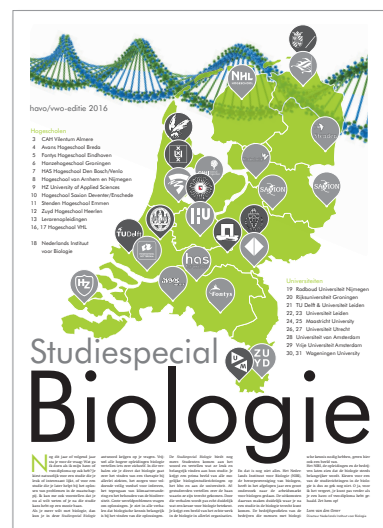
er de aankondiging van het 25-jarig jubileum van *Bionieuws*. Daarnaast zien we in *Bionieuws* voor het eerst een advertentie voor een bijzonder microscopenproject op de basisschool. Door medewerking van de firma Neopta heeft het NIBI de mogelijkheid om

Toelichting bij het financiële verslag

2016 is voor de vereniging financieel afgesloten met een kleine plus. Het bestuur stelt voor om de onverdeelde winst van 3143 euro toe te voegen aan de algemene reserve. In de winst- en verliesrekening valt op dat de meeste inkomsten op het niveau van de begroting lagen. Alleen bij de NIBI Academie is de opbrengst niet conform begroot. Dit komt voornamelijk door het uitvallen van één training. Het trainingsaanbod in de NIBI Academie wordt uitgebreid en er wordt gezocht naar partners. De opbrengst in het voortgezet onderwijs was hoger dan begroot, voornamelijk door het opleveren van een lessenserie over planten. De contributie leverde ook meer op dan begroot. Bij de kosten van de omzet vallen alleen de hogere kosten bij *Bionieuws* op. Die worden zeker niet veroorzaakt door hogere productiekosten. De redactie en de uitgever zitten daar bovenop. De meerkosten zitten in het inzetten van een freelancer om een zwangerschapsverlof op te vangen. De andere meerkosten zitten in de viering van het 25-jarig jubileum van *Bionieuws*. In de kosten valt op dat de perso-

neelskosten lager zijn dan begroot. Dat komt door de uitkeringen uit het vangnet in het kader van zwangerschapsverlof. De kosten van huisvesting zijn ook fors hoger dan begroot. In 2016 is de huur van de huidige locatie opgezegd, en dus wordt verhuizing van het NIBI-bureau later dit jaar een feit. Voor allerlei kosten die samenhangen met die verhuizing, zoals het opleveren van de huidige locatie en het versneld afschrijven van de investeringen in de huidige locatie, is een voorziening gevormd. De dotatie aan de voorziening zit in de kosten, de voorziening zelf staat in de balans. De overige bedrijfskosten zijn ook wat hoger dan begroot. De reden daarvoor heeft iedereen kunnen zien: de NIBI-website heeft groot onderhoud gehad.

Al met al hebben we financieel een mooi jaar gedraaid. Een jaar waarin we veel hebben kunnen investeren in: NIBI zet biologie op de kaart. In de begroting is te zien dat we 2017 in dezelfde lijn willen voortzetten. Een gering positief resultaat en vooral veel doen aan ons doel. Ook in 2017 geldt: NIBI zet biologie op de kaart!



dan een nieuwsbrief.

In de zomer is er een paar weken iets minder actie, zo lijkt het. Maar de werkelijkheid is anders. De voor-

Vervolg op volgende pagina

